

Stručný analytický komentář

Odvětví finančního zprostředkování (CZ-NACE 64 – 66) vykázalo v 1. – 4. čtvrtletí roku 2009 pokles průměrného počtu zaměstnanců ve fyzických osobách o 1,6 %. Průměrná mzda fyzických osob se meziročně zvýšila o 2,4 % na 45 696 Kč.

Výsledek hospodaření v odvětví se od ledna do prosince oproti stejnému období minulého roku zvýšil o 76,7 %. Na tomto růstu se podílely všechny sledované instituce.

Bankovní peněžní instituce (CZ-NACE 64.19 - banky, spořitelny **bez ČNB**) realizovaly za leden až prosinec roku 2009 celkové výnosy ve výši 233,8 mld. Kč, z toho finanční výnosy tvořily 231,0 mld. Kč. Z celkového objemu nákladů komerčních bank a spořitelen ve výši 153,4 mld. Kč připadalo na finanční náklady 81,6 mld. Kč.

Výsledek hospodaření u bankovních peněžních institucí je oproti rozdílu celkových výnosů a celkových nákladů vyšší o zisk (nižší o ztrátu) z vybraných finančních a jiných operací (jde např. o operace devizové, derivátové nebo o obchody s cennými papíry), u kterých nejsou podle nové metodiky od roku 2007 sledovány výnosy a náklady avšak jsou sledovány výsledkově, tj. jako zisk nebo ztráta z těchto finančních a jiných operací.

V 1. – 4. čtvrtletí 2009 činil rozdíl celkových výnosů a celkových nákladů 80,4 mld. Kč a ztráta z vybraných finančních a jiných operací 9,1 mld. Kč. Bankovní peněžní instituce tak dosáhly hospodářského výsledku před zdaněním ve výši 71,3 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 31,8 %.

Během 1. – 4. čtvrtletí bylo ve všech 37 bankách a stavebních spořitelnách zaměstnáno v průměru 38 278 zaměstnanců, což je o 2,6 % méně než ve stejném období roku 2008. Průměrná mzda fyzických osob pokračovala v rostoucím trendu (meziroční nárůst o 4,8 %) a dosáhla hodnoty 48 482 Kč.

Výnosové úroky tvořily v 1. – 4. čtvrtletí roku 2009 částku 174,6 mld. Kč, nákladové úroky 71,3 mld. Kč. Výnosové úroky se tak meziročně snížily o 9,2 % a nákladové klesly o 24,3 %. Úroková marže komerčních bank stoupla z 98,0 mld. Kč v roce 2008 na 103,3 mld. Kč v roce 2009.

V porovnání s koncem 4. čtvrtletí 2008 byl zaznamenán pokles počtu platných smluv o stavebním spoření o 1,6 % (celkem 5 653 584 platných smluv o stavebním spoření k 31. 12. 2009 oproti 5 744 271 smlouvám k 31. 12. 2008). Počet platných smluv ve fázi spoření představuje 87,2 % z celkového počtu platných smluv a ke konci 4. čtvrtletí 2009 dosáhl hodnoty 4 932 606, což bylo o 150 425 méně než ke konci stejného období minulého roku.

Nebankovní peněžní instituce (CZ-NACE 64.9 a 66) vykázaly za 1.až 4. čtvrtletí roku 2009 zisk před zdaněním ve výši 34,0 mld. Kč. Ve srovnání se ziskem 6,3 mld. Kč, kterého dosáhly ve stejném období předchozího roku, je to zvýšení o 439,4 %.

Příznivého výsledku ve sledovaném období roku 2009 bylo dosaženo díky nižším finančním nákladům. Finanční náklady rostly pomaleji než v předchozím období a dosáhly částky 67,0 mld. Kč, poklesly tak meziročně o 44 %.

Investiční společnosti a fondy (CZ-NACE 64.9, ISEKTOR 123*) vytvořily v průběhu období od ledna do prosince 2009 zisk ve výši 13,6 mld. Kč, ve stejném období loňského roku vykázaly ztrátu 18,5 mld. Kč. Zisk nebyl dosažen pouze v prvním čtvrtletí 2009.

Majetek investičních společností a fondů vzrostl během roku 2009 o 1,9 mld. Kč (nárůst o 95,6 %).

Finanční investice klesly během roku 2009 o 3,2 mld. Kč (snížení o 2,2 %). Z toho hodnota vkladů se zvýšila o 2,4 mld. Kč (zvýšení o 10,1 %), hodnota akcií a účastí se zvýšila o 8,0 mld. Kč (zvýšení o 25,5%) a hodnota dluhopisů poklesla o 11,4 mld. Kč (pokles o 13,1 %).

Finanční leasingové společnosti (CZ-NACE 64.91) dosáhly za 1.a 4. čtvrtletí roku 2009 zisk před zdaněním ve výši 3,4 mld. Kč. Došlo tak ke zvýšení zisku o 28,2 % oproti stejnému období roku 2008.

Výkony (včetně přijatých splátek z finančního leasingu) v průběhu prvního až čtvrtého čtvrtletí vzrostly oproti srovnatelnému období roku 2008 a dosáhly výše 95,4 mld. Kč (nárůst o 16,7 %). Přijaté splátky z finančního leasingu meziročně vzrostly o 17,8 %.

Pojišťovny (CZ-NACE 65.11 a 65.12) a **specializované zajišťovny** (CZ-NACE 65.20) dosáhly za leden až prosinec 2009 zisku před zdaněním ve výši 22,7 mld. Kč, což je o 74,5 % více než dosáhly ve stejném období 2008.

Pojišťovny v průběhu 1. – 4. 2009 vybraly na předepsaném hrubém pojistném částku 141,7 mld. Kč, což představovalo 36,4 % z celkových výnosů pojišťoven. Výše předepsaného hrubého pojistného vzrostla meziročně o 1,8 %. Pojistné náhrady byly vyplaceny ve výši 77,9 mld. Kč, tvořily tedy 21,3 % celkových nákladů. Náklady na pojistná plnění se meziročně zvýšily o 11,6 %. Stav rezervy životního pojištění od počátku roku do 31. 12. 2009 vzrostl o 19,1 mld. Kč na úroveň 226,0 mld. Kč.

V 1. – 4. čtvrtletí 2009 bylo ve všech 53 pojišťovnách v průměru zaměstnáno celkem 14 559 fyzických osob. Oproti stejnému období předchozího roku tak došlo k poklesu o 1,1 %. Průměrná měsíční mzda fyzických osob činila 41 289 Kč a oproti stejnému období roku 2008 se téměř nezměnila.

Během 1. – 4. čtvrtletí 2009 bylo uzavřeno 9 028 340 pojistných smluv na neživotní pojištění, což bylo v porovnání se stejným obdobím minulého roku o 0,4 % méně. Pojistných smluv na životní pojištění bylo ve sledovaném období uzavřeno 937 279, což představuje pokles o 0,6 %.

Penzijní fondy (CZ-NACE 65.30) v 1. – 4. čtvrtletí 2009 vytvořily 2,8 mld. Kč zisku před zdaněním, tj. o 365,1 % více než ve stejném období předchozího roku. Celkové náklady 10 penzijních fondů činných v ČR v průběhu období od ledna do prosince 2009 dosáhly 12,4 mld. Kč, což byla hodnota o 1,9 % vyšší než v 1. – 4. čtvrtletí roku 2008. Celkové výnosy ve sledovaném období dosáhly 15,2 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 19,2 %. Finanční náklady penzijních fondů tvořily ve sledovaném období 72,7 % celkových nákladů a finanční výnosy 97,6 % celkových výnosů.

Rezervy důchodového pojištění vzrostly během 1. – 4. čtvrtletí 2009 na úroveň 200,4 mld. Kč. Ve srovnání s koncem 4. čtvrtletí 2008 tak vzrostly o 7,5 %. Přijaté příspěvky od účastníků penzijního připojištění (bez státního příspěvku) v 1. – 4. čtvrtletí 2009 představovaly 35,6 mld. Kč, což je o 0,1 % méně než ve stejném období minulého roku. Státní příspěvky činily 5,5 mld. Kč, tj. o 6,7 % více než v 1. – 4. čtvrtletí 2008. Vyplaceny byly dávky penzijního připojištění ve výši 22,8 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 38,6 %.

Celkový počet účastníků penzijního připojištění (měřeno počtem aktivních platných smluv) dosáhl k 31. 12. 2009 počtu 4 474 252 osob. To znamenalo nárůst oproti konci stejného období roku 2008 o 4,0 %. Z celkového počtu účastníků penzijního připojištění jich 4 340 062 bylo se státním příspěvkem. Počet příjemců penzí se od počátku tohoto roku zvýšil o 2 855 osob na 9 906.

V 1. – 4. čtvrtletí 2009 bylo ve všech penzijních fondech zaměstnáno v průměru celkem 486 fyzických osob, což představuje 0,2% pokles oproti předchozímu roku. Průměrná měsíční mzda fyzických osob penzijních fondů dosáhla 45 746 Kč, tj. o 0,5 % více než ve stejném období roku 2008.